

[FINESTRA AL MÓN 10] Bangladesh: optimisme dins l'atzucac

Albert Punsola (/autor/albert-punsola-44)

20/03/2006

 Els orígens històrics de Bangladesh es remunten al vell país de Bengala, bona part del qual va ser islamitzat en el segle XIII. Quan el 1947 l'Índia s'allibera del domini britànic la Bengala Occidental, majoritàriament hindú, queda incorporada al nou país, mentre que la Bengala Oriental, islàmica, passa a formar part del Pakistan. La Bengala Oriental acabarà independitzant-se d'aquest darrer estat el 1971 amb el qual mai havia tingut continuïtat territorial ja que l'Índia es troba entre tots dos. Les revoltes que van portar a la independència van tenir el seu detonant en un cicló que va devastar la Bengala Oriental el 1970 i la mala resposta del govern pakistanès. Des de l'emancipació nacional i malgrat llargs períodes d'autocràcia, la democràcia formal ha acabat imposant-se i s'ha mantingut, no sense dificultats, des de 1990. **Marcats per la natura** La natura continua jugant un paper clau en la vida d'aquest país. Per la seva particular ubicació, la major part del territori és un enorme delta on conflueixen, entre d'altres, el Ganges, el Brahmaputra i el Meghba i configuren una gran plana al·luvial de terres baixes. Les sedimentacions d'aquests rius tan cabdalosos fan que sigui un territori molt fèrtil per l'agricultura però, en contrapartida, hi sovintegen les grans inundacions -les precipitacions són molt fortes i abundants- i les comunicacions entre el territoris són difícils en condicions normals. Tot i que el delta guanya terreny al mar, s'ha estimat que si el nivell d'aquest pugés un metre el 10% del territori de Bangladesh quedaria negat definitivament. En aquest marc ambiental precari es combinen dos factors que han fet de Bangladesh un dels països amb més risc de desestabilització del planeta, si bé de moment la situació no ha derivat cap a un conflicte. El primer factor és una explosió demogràfica espectacular. Amb poc més de 140.000 km² la població ja ha sobrepassat els 150 milions d'habitants - el Pakistan té 10 milions més de persones però en 800.000 km² - Dos terços es dediquen a l'agricultura en condicions molt precàries. El segon factor és, per tant, la pobresa. La meitat de la població viu amb menys d'un dòlar cada dia. Bangladesh és una de les principals preocupacions dels organismes internacionals en aspectes com la seguretat alimentària, la salut i el desenvolupament econòmic. Una visita a les pàgines dedicades al país per part de la **FAO** (<http://www.fao.org/countryprofiles/index/en/?lang=en&iso3=BGD>), **OMS** (<http://www.who.int/countries/bgd/es/>) o el **Banc Mundial** (<http://www.worldbank.org/en/country/bangladesh>) permet copsar la dimensió dels programes d'ajut existents per aquest estat asiàtic. Però per conèixer amb tots els detalls els progressos reals que està fent Bangladesh el document de referència és l'informe elaborat pel Govern del país i les Nacions Unides intitulat **Bangladesh Development Report** (http://undg.org/documents/5580-Bangladesh_MDG_Report.pdf) on es pot llegir el grau d'avenç assolit en cadascun dels Objectius del Mil·lenni. **L'esperança del microcrèdit** Els programes de microcrèdit -és a dir petits préstecs en condicions favorables a persones amb pocs recursos destinats a trencar el cicle de la pobresa- es van posar en marxa als anys 90. Si bé encara no se n'ha beneficiat la majoria de la població, el seu creixement sostingut i els bons resultats obtinguts per part de les persones implicades han fet que l'experiència a través d'aquest sistema financer hagi estat unànimement qualificada d'èxit. El gran repte és estendre el sistema a les capes de població anomenades 'els més pobres entre els pobres' però per fer-ho el govern i el Banc Mundial prefereixen en primer terme desenvolupar els instruments culturals i tècnics necessaris per garantir que els possibles beneficiaris sàpiguin actuar amb responsabilitat. Les ONG també participen en aquest procés. Una de les característiques observades pels economistes en el desenvolupament del microcrèdit és que es necessiten períodes propers a un decenni per rendibilitzar els diners invertits i escapar el cicle implacable de la pobresa. El component essencial del

sistema és, en definitiva, la paciència. Encara que lluny d'una situació òptima, les tendències van en la bona direcció. Així el 1990 la proporció d'habitants en situació d'extrema pobresa s'acostava al 30% mentre avui és del 20%, una xifra important que es troba només 6 punts de l'objectiu del mil·lenni establert per a Bangladesh en l'apartat de fam i pobresa extrema. **Indústria i medi ambient** Una altra opció per sortir de la pobresa, que Bangladesh ha escollit, és la diversificació de l'economia amb la potenciació del sector industrial. Tradicionalment aquest sector havia estat feble i vinculat a l'alimentació però en els darrers anys l'increment de l'activitat secundària s'ha produït en el paper, el tèxtil -que representa el 75% de les exportacions- i el processament de pells; un tipus d'indústries que treballen amb materials molt contaminants i produeixen uns residus que van a parar al sistema hidrològic del país. Es tracta d'un cas paradigmàtic de desenvolupament sense garanties ambientals que a la llarga pot hipotecar la pròpia economia. De moment ja ha obligat al govern a invertir els recursos escassos de què disposa en lluitar contra la contaminació de les aigües, a la qual contribueix també l'increment en l'ús de pesticides per part del sector primari. Les autoritats han reconegut que la contaminació industrial no és només una qüestió relacionada amb els inversors privats. Moltes de les factories que llencen residus tòxics sense tractament previ són de titularitat pública. Igualment, s'ha constatat l'amenaça creixent que aquesta situació suposa per a la biodiversitat, una de les grans riqueses del país encara no valorada en la seva justa mesura. L'explotació de jaciments de gas natural és actualment motiu de debat nacional. D'una banda, aquesta explotació suposa una font d'ingressos important pel país però molts preferirien -com succeeix a Bolívia- que el gas pogués ser gestionat des de dins i no per part d'empreses multinacionals. Aquesta és una de les prioritats de la inversió estrangera, un motor del creixement econòmic essencial en aquest moment en que el PIB augmenta de manera sostinguda a un ritme del 5% anual i amb previsions de fer-ho al 6%. **Estabilitat garantida?** El creixement econòmic -tot i les limitacions que aquest concepte per descifrar la realitat- és un element en el qual es basa la percepció del progrés a Àsia, on molts països s'emmirallen amb les fites assolides per la Xina i l'Índia sense parar massa atenció en els costos. Es potser per això que, tot i la tensió política existent, pocs contemplin a Bangladesh com un país sense solucions com seria el cas per exemple d'Haití. A diferència d'aquest darrer estat, Bangladesh compta amb institucions encarregades de monitoritzar amb fiabilitat l'evolució de tots els indicadors i de les polítiques. És el cas del [Bangladesh Institute of Development Studies](http://www.bids-bd.org/) (<http://www.bids-bd.org/>). Tot i els desastres naturals recurrents, la pobresa i la qualificació per part d'un observatori europeu com 'el país més corrupte del món' -veure la informació corresponent [aquí](http://news.bbc.co.uk/2/hi/south_asia/4353334.stm) (http://news.bbc.co.uk/2/hi/south_asia/4353334.stm)- existeix un moderat optimisme a la comunitat internacional sobre Bangladesh en funció de l'evolució positiva de les tendències. Una línia de progrés que només podria ser alterada per la desestabilització interna fruit de les tensions entre el partit dirigent i l'oposició, que ha tingut episodis sagnants al llarg del 2005. A banda d'això, ara farà poc més d'un any es van prohibir dos partits islamistes radicals i el passat novembre va tenir lloc, per primera vegada, un atac terrorista suïcida en el país. De cara a l'exterior, el govern de Bangladesh ha optat per afermar els llaços amb els Estats Units tot oferint els seus serveis a la 'croada' contra el terrorisme internacional, des del valor afegit de ser un país musulmà moderat. A nivell regional, aspira a entrar, amb el suport del seu veí Birmània, a l'[Associació de Països del Sud-est Asiàtic \(ASEAN\)](http://smoking.ecigsandcoupons.com/) (<http://smoking.ecigsandcoupons.com/>) i col·labora en els fòrums econòmics dels països del Golf de Bengala. Els emigrants -especialment els que han marxat als Emirats Àrabs Units- també contribueixen a un futur millor amb les seves transferències.

Adjunt**Mida****Especial:Finestra al món**

21.68

(<https://www.sostenible.cat/sites/sostenible.cat/files/public/migraciudades/img/bannerfinestra.jpg>)

KB

Share 0

Tuit

(<https://plus.google.com/share?url=https%3A//www.sostenible.cat/noticia/finestra-al-mon-10-bangladesh-optimisme-dins-latzucac-0>)(<https://www.sostenible.cat/print/noticia/finestra-al-mon-10-bangladesh-optimisme-dins-latzucac-0>)

Relacionats

Butlletí

Correu electrònic *

Subscriu

[Enviaments anteriors \(/newsletter/sostenible\)](/newsletter/sostenible)

(/)

Revista de la **xarxa** de ciutats
i pobles cap a la sostenibilitat

**Diputació
Barcelona**

<http://www.diba.cat>

[Arxiu \(/arxiu\)](/arxiu)

[Continguts per categoria \(/tagclouds/chunk/3\)](/tagclouds/chunk/3)

[Continguts per etiqueta \(/tagclouds/chunk/1\)](/tagclouds/chunk/1)

[Continguts per municipi \(/tagclouds/chunk/2\)](/tagclouds/chunk/2)

[Avís legal \(http://www.diba.cat/avislegal\)](http://www.diba.cat/avislegal)

[Contacte \(/formulari/contacte\)](/formulari/contacte)

[RSS \(https://www.sostenible.cat/pagina/rss#overlay-context=\)](https://www.sostenible.cat/pagina/rss#overlay-context=)

[https://www.facebook.com/Sosteniblecat-146513494888\)](https://www.facebook.com/Sosteniblecat-146513494888)

[http://www.twitter.com/xarxasost\)](http://www.twitter.com/xarxasost)

[http://youtube.com/xarxasost\)](http://youtube.com/xarxasost)

[\(rss.xml\)](#)